

SIGnieuwsflits nummer 45

Heren, voor u een nieuwe SigNieuws met nieuwe modellen, boeken en decals, Tevens een fotoverslag van de laatst gehouden bijeenkomst bij Hans Berfelo.

Voor de komende ESM zijn de tafels al weer gereserveerd en tevens is er

1 verkooftafel van 1,60 meter gereserveerd om overtollig materiaal te verkopen.

Maar daar over op een later tijdstip meer.

Veel lees- en kijkplezier toegewenst

Joop Gelauf

Nieuw in 1:72

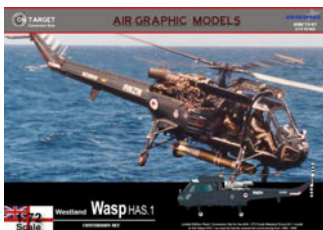
Zoals ieder jaar, werd er vol verwachting uitgekeken naar de grote 'Spielwaren Messe' in Neurenberg. Echter, zoals de afgelopen jaren werden we weer hevig teleurgesteld. Werkelijk niets nieuw onder de zon voor ons interessegebied.

Gelukkig kwam er nog wel wat uit, en ook werden nog wel wat interessante zaken aangekondigd:

Verschenen

Het Engelse **Air Graphic Models** heeft zijn in 2017 aangekondigde conversie set voor de **Westland Wasp HAS.1 #72-07** uitgebracht. Het geheel bestaat uit een 25-tal resin onderdelen, nodig om de Airfix Westland Scout te converteren naar een Westland Wasp.

Wie heeft er nog een Scout in de voorraadkast???

Blackbird Models, o.a. bekend van

zijn P2V-5

Neptune-conversie,

heeft een

resin conversiekit

uitgebracht om

van het Italeri/Revell model een echte Nederlandse / Australische **Dornier Do 24K** te maken.

Het Poolse **Choroszy** heeft in resin

een model van de **Caudron G.IV**

#B104 uitgebracht. Een goed model

hiervan bestond er nog niet, op een

zeldzame vacuform uit begin 90-er

jaren na. De Luchtvaart Afdeling heeft

van dit

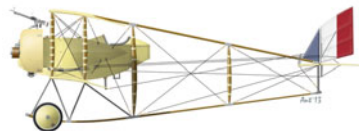
type 5

toestellen

in zijn

bezit

gehad.

Vervolg nieuw in 1:72

Dora Wings heeft nu ook de **Percival Proctor Mk.III** #72014 uitgebracht. Deze Mk.III is uiterlijk identiek aan de eerder verschenen Proctor Mk.I. Er is één Mk.III in Nederlandse dienst is geweest als W-1. Nederlandse decals

voor de W-1 zijn in deze doos meegeleverd. De Mk.III

kan ook gecamoufleerd worden gebouwd, als HM365 met Engelse roundels en een klein oranje driehoekje. Let wel, de overige Proctors waren Mk.IV's en uiterlijk anders. Dit is dus géén vervanging van de Frog/Novo Mk.IV.

Het Tsjechische **Eduard** brengt af en toe een bekende doos uit, stopt daar de nodige updates bij en

brengt die onder eigen naam (en duurder) uit. Dit keer wordt de **Consolidated Liberator GR.Mk.VI & VIII 'Riders in the Sky 1945'** #2123 uitgebracht. Het is de Hasegawa kit met Eduard sprues en het nodige ijzer. Heel verrassend, zijn er ook Nederlandse decals bijgedaan, voor de 'A' met 'de kat

op de bom' nose-art en de 'C' met 'haai-bek'.

Het is **Rob Hamann, HA Models**, gelukt, voor de kerst, de **Koolhoven FK.49** uit te brengen. Alle voorinschrijvers hebben de kit ontvangen, de rest gaat in de verkoop bij de LHS. Het is fantastisch wat Rob heeft gepresteerd en uw kroniekeur is er heel blij mee!!

De **Koolhoven FK-49a** zal over een paar maanden worden uitgebracht. Dit is de Finse kist op drijvers, die kort met de oranje driehoek en de registratie 1001 heeft gevlogen.

Het Tsjechische **KP**, onderdeel van **AZ models**, heeft nu ook de **Supermarine Mk.Vc** uitgebracht, in twee dozen: #0121 'Four Barrels over Malta' en #0124 'Allied Fighters'. De dozen verschillen in zoverre, dat de kist boven Malta gebouwd moet worden

met een tropenfilter onder de neus. 322 Squadron heeft in Engeland uiteraard nooit met een tropenfilter gevlogen.

MisterCraft heeft een **Hawker Hunter F.Mk.58** #D-11 uitgebracht. Er zijn ook Nederlandse decals bijgedaan, voor de Mk.6 'N-249' van 325 squadron. Hierbij

Vervolg nieuw in 1:72

heeft de '2' van 249 een verkeerde vorm. Het model is ex-**ZTS Plastyk** en in verschillende commentaren komt het volgende naar voren: 'Stay away!!!'

Het Turkse **PM** heeft de **Lockheed-Martin F-35A Lightning II** #PM505 van Italeri in een eigen doos gestopt, er (uiteraard) Turkse decals bijgedaan en opnieuw uitgebracht.

Revell heeft de **Consolidated PBY-5A Catalina** #03902 uitgebracht. Het is het Academy model en daar is weinig op aan te merken.

Sword heeft de aangekondigde dozen van de **Republic RF-84F Thunderflash** #72116 en #72117 uitgebracht. In doos #72116 zitten ook Nederlandse decals voor de P-4 van de KLU.

Sikorsky HO3S-1 / S-51 #WPX72072 uitgebracht. Deze zijn identiek aan de Sikorsky S-51 die bij de MLD heeft gevlogen. Hij wordt geleverd met een 'clear resin' romp.

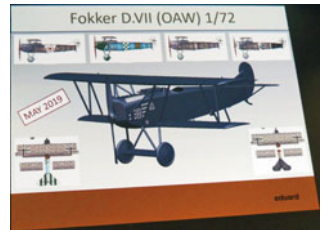
Aangekondigd

Dora Wings heeft na het verschijnen van de Mk.III aangekondigd dit jaar een **Percival Proctor Mk.IV** #72019 uit te brengen. Behalve de W-1, dit was een Mk.III, zijn de anderen, W-2 t/m W-11 Mk.IV's. Dit betekent een aflossing van het bijna 50 jaar oude Frog model.

De **Fokker D.VII** van **Eduard**, waarover ik in 2016 al berichtte, zal in mei uitkomen. Er zullen verschillende versies worden uitgebracht. De eerste zal zijn de **Fokker D.VII (OAW)**.

De Fokker D.VII (Alb) en de Fokker D.VII (Fok) zullen in 2020 worden uitgebracht. Alle kits worden als ProfiPACK uitgebracht.

Italeri zal de oorspronkelijk door Esci uitgebrachte **Fokker F27-400 Friendship** #1430 opnieuw uitbrengen.

Vervolg nieuw in 1:72

Kiwi models uit Nieuw Zeeland is te koop! De in 2017 aangekondigde **Westland Wasp** zal waarschijnlijk niet meer verschijnen.

MasterCraft zal een erg eenvoudige kit van de **AH-64A Apache** #D-36 uitbrengen. De daarbij aanwezige 'Dutch markings' zijn echter niet juist!

Het Belgische **PJ Production** zal de (goede) **Republic F-84F Thunderstreak** #721032 opnieuw uitbrengen. Het is een resin model en het is mogelijk dat er Nederlandse decals worden bijgevoegd.

Het Japanse **Platz** brengt een **Supermarine Spitfire Mk.XVI** (bubble top) #AE-10 uit. Het is een injection

model en is geleend van Eduard.

Revell heeft per 1 januari geopenbaard, dat het de volgende kits zal uitbrengen:

- **North American B-25 Mitchell** #03873 als Easy Click model (welke versie???)

- de **McDonnell-Douglas F-4E Phantom** #03884 eveneens als Easy

Click model;

- de **Lockheed F-104G Starfighter** #03879, met Nederlandse en Belgische decals;

- de **Boeing MH-47 Chinook** #03876, de Italeri kit aangevuld met onderdelen voor de MH-versie.

Special Hobby gaat de al eerder uitgegeven Mk.II nu uitbrengen als **Fairey Barracuda Mk.III 'ASW Mk.XI Radar'**

#72408. Het is hetzelfde plastic, nu aangevuld met een radarbult voor onder de romp.

De meeste Barracuda's, die enkele maanden door 860 sqn zijn gebruikt, waren van het Mk.III type.

Volgens bronnen binnen de LHS brengt **Sword** dit jaar de **Grumman TBM-3S2 Avenger** #72118 uit. Dit is de 'Strike'-versie, die naast de 'Warning'-versie opereerde. Deze laatste is reeds door

Sword uitgegeven. Beiden hebben bij de MLD gevlogen, zowel in donker blauw als in grijs/sky kleuren.

Hans Berfelo

Nieuwe Boeken

Camouflage en Kenmerken ML-KNIL

Max Schep, Camouflage en Kenmerken, op vliegtuigen van de Militaire Luchtvaart van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. Uitgegeven

door Geromy, Utrecht. ISBN 978-90-828581-2-9.

Hardcover met stofomslag, ca 465 pagina's en voorzien van honderden zwart-wit foto's en enkele tientallen in kleur. 38 pagina's kleurprofielen van Luuk Boerman.

Het levenswerk van Max Schep is werkelijk een zwaar boekwerk geworden. Het is veel meer geworden dan een uitgebreide herhaling van het Indische deel van 'Camouflage en Kentekens' uit de negentiger jaren. Het boek weegt 2,5 kilo en daar heb je dan ook wat voor.

Eigenlijk geeft het boek de geschiedenis weer van de Nederland-Indische militaire luchtvaart waarbij het accent wordt gelegd op de uiterlijkheden van de vliegtuigen.

Het is voor ons modelbouwers dan ook een onmisbaar boekwerk en bij doorlezen kom je ook af en toe voor aangename verrassingen te staan, zoals een nieuw type, dat je gecamoufleerd met driehoeken kunt bouwen!

Alle vliegtuigtypen worden behandeld met waar mogelijk de nodige foto's. Het boek bestaat uit twee delen met in

totaal 14 hoofdstukken, een aantal bijlagen en index.

Zonder meer een aanrader! Beter zullen we het niet krijgen!

Fokker Schoolvliegtuigen

Karel Kalkman, Fokker Schoolvliegtuigen en de militaire vliegopleiding 1913 – 1940. Uitgegeven door Violare / Lanasta, Odoorn. ISBN 978-90-8616-172-0. Hardcover 23 x 29 cm, 232 pagina's en voorzien van honderden zwart-wit foto's en tekeningen.

In deze uitgave wordt een vergeten onderdeel van de Nederlandse militaire luchtvaart uit de vergetelheid gehaald. De militaire vliegopleiding, die voor de oorlog zich voornamelijk van Fokker-producten bediende.

Het is een interessant onderwerp waarin ook tekeningen van de verschillende toestellen in zijn opgenomen. Een stuk geschiedenis, waar nog niet veel over is gepubliceerd.

Het boek bestaat uit 13 hoofdstukken en enkele bijlagen.

Ook dit boek kan ik van harte aanbevelen.

Hawker Hunter

L. Boerman - G. Boxem - T. v. Kampen, Hawker Hunter. Koninklijke Luchtmacht. Royal Netherlands Air Force. History Camouflage and Markings. Uitgegeven door Dutch Profile. ISBN 978-94-90092-26-9. Soft cover,

Vervolg nieuwe boeken

50 pagina's incl. Omslag, 66 foto's in zwart-wit en kleur, 25 zij- en bovenaanzichten in kleur. De eerste helft van de tekst is in het Nederlands, de tweede helft in het Engels. De bijschriften bij de foto's zijn tweetalig.

Een uitgave in de gebruikelijke Dutch Profile stijl over de ontwikkeling van de Hunter en het gebruik van de door Fokker gebouwde Hunters bij de Koninklijke Luchtmacht, per squadron. Twee vlieger, Joop van IJzendoorn en Ben Drenth vertellen hun ervaringen met de Hunter. Een apart hoofdstuk wordt gewijd aan het gebruik van de Hunter in Nieuw Guinea.

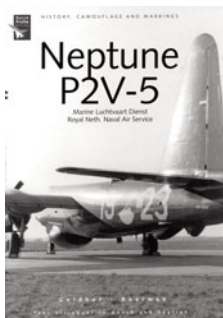
In 'Het einde van een tijdperk' wordt aangegeven waar veel Nederlandse Hunters zijn terechtgekomen. Tot slot een overzicht waarin alle Fokker-Hunters worden genoemd met hun eindbestemming

Neptune P2V-5

Geldhof – Boerman, Neptune P2V-5, Marine Luchtvaart Dienst. Royal Neth. Naval Air Service. History Camouflage and Markings.

Uitgegeven door Dutch Profile. ISBN 978-94-90092-27-6. Soft cover, 28 pagina's incl. omslag, 35 foto's in zwart/wit en kleur, 8 zij- en bovenaanzichten in kleur. De eerste helft van de tekst is in het Nederlands, de tweede helft in het

Engels. De bijschriften bij de foto's zijn tweetalig.

De meeste recente uitgave van Dutch Profile heeft de Lockheed P2V-5 Neptune als onderwerp. Ook hier wordt kort de ontwikkelingsgeschiedenis van de Neptune verteld, waarna de invoering bij de MLD aan de orde komt en het gebruik daarvan bij het squadron. Tot slot wordt van ieder toestel de geschiedenis gegeven.

Logboek AVIOLANDA

Pieter van Wijngaarden, Logboek AVIOLANDA en het verdwenen vliegveld Papendrecht. Deel I.

Uitgegeven door de auteur. ISBN 978-94-6345-481-0. Hard cover, 208 pagina's. Meer dan 200 zwart-wit foto's en tekeningen.

Dit boek is het eerste deel van een trilogie over Aviolanda en de vliegtuigbouw. Dit deel gaat over het ontstaan van de vliegtuigbouw bij een plaatselijke scheepswerf tot mei 1940.

Het vertelt onder ander over de bouw van de Dornier Wal voor de Marine luchtvaartdienst in Indië, de bouw van de Curtiss jachtvliegtuigen voor de LAKNIL, Koolhoven FK.51's voor de MLKNIL en Spanje en over de bouw van de Dornier Do 24's. Van de Do 24's worden ook de invliegschema's beschreven.

Een interessant boekwerk voor geïnteresseerden in de plaatselijke historie, maar ook voor de in de luchtvaart geïnteresseerde interessant door de vele

Vervolg nieuwe boeken

foto's van Dorniers en andere vliegtuigen. Een fout die mij direct opviel en die bij de auteur niet had mogen voorkomen, is dat in een tabel op bladzijde 28 de spanwijdte van de Do J Wal op 22,53 m is gezet en die van de Do J IIlf Wal op 23 m.

Het zou in onderzoekerskringen nu toch wel bekend mogen zijn dat de Do J IIlf Wal een spanwijdte had van 27,20 m!!!

Verder zijn de volgende boeken nog verschenen met een link naar ons interessegebied:

Robbie M. Robinson, North American Aircraft NATO F-86D/K Sabre Dog.

Uitgegeven door Editions Minimonde 76. ISBN 782-954-181-83-7.

Een boek waarin onder andere onze F-86K Sabres worden besproken.

Vervlogen Jaren. De memoires van luchtvaartpionier Jan Bach.

Uitgegeven door Flying Pencil NL B.V. ISBN 978-90-818-702-38.

Over de ontwikkeling tot in de 50-er jaren van de Nederlandse luchtvaart, waaraan Jan Bach een belangrijke bijdrage heeft geleverd. Hij vloog op 50 verschillende vliegtuigtypen.

Phil H. Listemann, The Supermarine Spitfire Mk.V 'The Belgium & Dutch Squadrons'.

Een uitgave in de serie Squadrons! De 30ste al. Uitgegeven door RAF in Combat. ISBN 979-109-649-03-49.

Een boekwerkje van 48 pagina's en ca 40 foto's, met onder andere de belevenissen van 322 squadron met de Spitfire Mk.V.

Hans Berfelo

Nieuwe Decals in 1:72

Decalsheet DD72094, TBM 'Strike' 'Warner' and 'Easy' Avenger, Meteor Mk.T.7, Noorduyn UT-6. Marine Luchtvaart Dienst / Royal Neth. Navy.

Deze set is ongetwijfeld uitgegeven met het oog op het verschijnen van de Sword TBM-3W Avenger en op de toekomstige Sword TBM-3S2.

Behalve voor de 'Warner', wordt voor de overige typen Avenger de Academy-kit aanbevolen. Dit is niet juist. De Academy-kit is een TBM-1 en die verschilt, zeker het front

van de cowling, toch wel van de TBM-3. De aanbevolen kits zouden Hasegawa en eventueel Airfix moeten zijn.

In het voorbeeldvel wordt voor de TBM-3E2 wordt de registratie 070 getoond, die registratie is echter op het decalvel niet terug te vinden, wel de 065. Verder is het mogelijk

Vervolg nieuwe decals in 1:72 de TBM-3E2 21-24 te maken. Voor de blauwe TBM-3S2 worden in het voorbeeldvel de registraties 1-20 en 1-30 gegeven, echter alleen de 1-30 is als decal opgenomen. Voor de grijs en sky TBM-3S2 worden de registraties 1-12 en 1-14 gegeven, maar de 1-12 is alleen mogelijk indien de 12 'geleend' wordt van de registratie 16-112. Verder kan in de laatste registratie uitvoering de 038 worden gebouwd. De TBM-3S2 1-12, 1-14 en 038 worden op het voorbeeldvel onjuist TBM-3E2 genoemd!
Voor een blauwe TBM-3W2 wordt de regis-

tratie 16-119 gegeven. Voor de grijs en sky-kisten de registratie 16-111 en 16-112. De 16-111 is mogelijk als een '1' geleend wordt van een andere registratie. Verder worden op het voorbeeldvel de 056, 057 en 063 gegeven. De 063 is alleen mogelijk indien de 3 geleend wordt van andere registraties. Andere mogelijkheden zijn er wel, maar de kleine registraties voor op de staart worden niet gegeven.

Naast de Avengers wordt de mogelijkheid gegeven de donker-grijze UT-6 Havard 12-3 te bouwen en de Gloster Meteor T.7 136.

Hans Berfelo

Fotoverslag van de bijeenkomst bij Hans Berfelo

Joop Gelauf

Komende Bijéénkomsten

20 april bij Herman de Ruijter, Juvenaatplein 10 4615 DH Bergen op Zoom
Houdt voor verdere bijeenkomsten uw mail in de gaten.

Colofon

Uitgiftedatum 18-04-2019 Nummer 45

Redactieadressen:

- Joop Gelauf, H. Marsmanplein 15, 4207 PV Gorinchem, tel. 0183-621816.
E-mail: j.gelauf@casema.nl (Redakteur)
- Hans Berfelo, Rijnkade 28-3, 6811 HA Arnhem, tel. 026-8446183.
E-mail: h.berfelo@upcmail.nl (Coördinator)